

Schultz tekent Delta-aanpak Waterkwaliteit en Zoetwater

De kwaliteit van grond- en oppervlaktewater in Nederland moet beter. Daarom heeft minister Melanie Schultz van Haegen (Infrastructuur en Milieu) op 16 november samen met overheden en maatschappelijke partners een verklaring getekend: de Delta-aanpak Waterkwaliteit en Zoetwater.

In Nederland werken vele partijen al jaren hard om de kwaliteit van het grond- en oppervlaktewater te verbeteren. Maar ons water voldoet op veel plekken nog niet aan de normen. Met de Delta-aanpak Waterkwaliteit en Zoetwater willen overheden en alle betrokken partners op het gebied van drinkwater, land- en tuinbouw, natuur, industrie, recreatie, gezondheidszorg en kennis de komende jaren enkele hardnekkige problemen oplossen, zoals meststoffen, gewasbeschermingsmiddelen en 'nieuwe stoffen' zoals medicijnresten en microplastics. Zo moeten de doelen van de Kaderrichtlijn Water worden gehaald en kunnen ook de komende generaties genieten

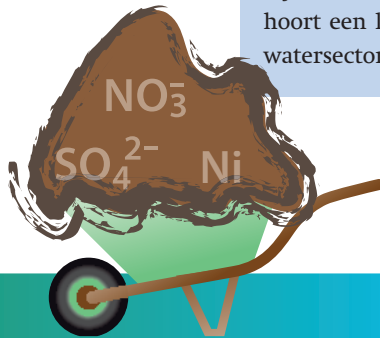
van voldoende schoon water. Het is een belangrijke stap dat de Tweede Kamer, minister Schultz en alle betrokken partijen beseffen dat meer aandacht nodig is voor waterkwaliteit en daar samen via concrete maatregelen mee aan de slag gaan.

Minister Schultz: 'Het Nederlandse drinkwater kan moeiteloos concurreren met het mineraalwater uit de supermarkt. Eigenlijk een technologisch wonder om trots op te zijn. Alleen is zoet water van goede kwaliteit allesbehalve vanzelfsprekend. We moeten iedere dag hard werken aan schoon water. Ik vind het een

Lees verder op pagina 8.

Actietabel Delta-aanpak Waterkwaliteit en Zoetwater

Bij de Intentieverklaring Delta-aanpak Waterkwaliteit en Zoetwater hoort een lijst met prioriteiten en acties. Hieronder een voor de drinkwatersector relevante selectie daarvan.

Prioriteit: mest en nutriënten

In de huidige situatie voldoet ongeveer 50% van de oppervlaktewaterlichamen en van het grondwater aan de norm voor fosfor en voor stikstof. De prognoses voor 2027 zijn regionaal uiteenlopend. De trends tot en met 2014 dalen op de meeste plaatsen, maar op sommige plekken stagneert het of is er zelfs sprake van een toename van de concentraties.

Uitvoeren Evaluatie Meststoffenwet en opstellen maatregelenpakket voor het 6^e Actieprogramma Nitraatrichtlijn (mede op basis van de nitraatrapportage 2016), gericht op doelbereik Nitraatrichtlijn en dat bijdraagt aan de doelen van de KRW (waaronder de doelen voor drinkwater). Naast landsbrede maatregelen kunnen ook regionale maatregelen worden opgenomen

EZ, IenM, RBO's, UvW, IPO

2016-2017

Stimuleren van agrariërs om in grondwaterbeschermingsgebieden minder of nauwkeuriger (bufferzones) meststoffen te gebruiken, zoals in voorbeeldprojecten 'Duurzaam Schoon Grondwater' (DSG) en 'Boeren voor Drinkwater'

Vewin, drinkwaterbedrijven, LTO, provincies

2016 ->

Prioriteit: gewasbeschermingsmiddelen

In circa de helft van de meetpunten in kleine oppervlaktewateren komen overschrijdingen van de normen voor, zeker in gebieden met veel glastuinbouw. Voor drinkwater geldt dat in 80% van de oppervlaktewaterwinningen de norm voor een of meer gewasbeschermingsmiddelen wordt overschreden. Voor grondwaterwinningen geldt dat ca. 50 winningen (ongeveer een kwart) een (dreigend) probleem kennen.

Het rijk gaat alvast samen met betrokken sectoren nadenken over aanvullende emissiereducerende maatregelen in het geval de tussendoelen in 2018 (het moment van de geplande tussenevaluatie) niet gehaald worden

IenM, EZ, Platform Duurzame Gewasbescherming, provincies

2016-2017

Onderzoeken hoe het gebruik van emissiereductieplannen kan worden versterkt, ook in relatie tot normoverschrijdingen in drinkwaterbronnen en grondwater

IenM, EZ, Nefyto, Ctgb

2017 ->

Provincies waar nog geen programma voor beperken van emissies van gewasbeschermingsmiddelen loopt, onderzoeken of de aanpak met de sector en burgers (leren van elkaar) gevolgd kan worden, zoals bijvoorbeeld in 'Schoon Water Brabant'

Provincies, Vewin, drinkwaterbedrijven, waterschappen, LTO, IenM, Nefyto, KAVB

2017

Visie Vewin

Overbemesting is een actueel probleem voor de drinkwaterbedrijven. Normoverschrijdingen van nutriënten uit mest leiden tot onwenselijke situaties, waarbij drinkwaterbedrijven extra moeten zuiveren of winningen moeten sluiten of verplaatsen. Er zijn extra maatregelen nodig die specifiek gericht zijn op het oplossen van knelpunten met mestgerelateerde stoffen bij drinkwaterbronnen. Drinkwaterbedrijven participeren in verschillende samenwerkingsprojecten met agrariërs om uitspoeling van meststoffen te verminderen.

mooie stap dat we samen met alle betrokken partijen werken aan waterkwaliteit.'

Bronaanpak

De Delta-aanpak pakt de waterkwaliteit over de volle breedte aan. Het gaat onder andere om meststoffen (nutriënten) en gewasbeschermingsmiddelen. Het gaat ook over nieuwe stoffen in het water, zoals medicijnresten en microplastics (kleine bolletjes in tandpasta en lichaams- en gezichtscrubs) die een steeds groter probleem vormen. De waterkwaliteit bij drinkwaterbronnen en de waterkwaliteit van onze grote wateren krijgen extra aandacht. Voor de oplossing kijken de betrokken partners naar de hele keten. Dus niet alleen naar de waterzuivering aan het einde van het traject, als de verontreiniging al heeft plaatsgevonden. Juist ook de bron van de vervuiling moet worden aangepakt.

'We zijn blij dat het belang van een goede waterkwaliteit nadrukkelijk op de agenda staat bij alle betrokken partijen', aldus Walter van der Meer, voorzitter van de Stuurgroep Bronnen & Kwaliteit van Vewin. 'Dit is essentieel voor de kwaliteit van de bronnen voor ons drinkwater. De drinkwatersector gaat samen met de andere partijen actief aan de slag met de maatregelen in de Delta-aanpak.'

Het Planbureau voor de Leefomgeving heeft aangegeven dat met deze impuls voor de waterkwaliteit de Europees gestelde doelen voor 2027 gehaald kunnen worden. De aanpak wordt komend jaar verder uitgewerkt met concretere maatregelen. Vewin is voorstander van het sluiten van een Bestuursakkoord Water over het thema waterkwaliteit.

Waterkwaliteit breed

Naast de bestuurlijke prioriteiten en lopende beleids-trajecten spannen partners zich in om de waterkwaliteit in brede zin te verbeteren met onderstaande acties.

Vergunningverlening: Screening van de vergunningen voor het lozen van industrieel afvalwater op rijkswateren (actueel, volledig, adequaat)

RWS, VNCI

2017

Handhaving: Inventariseren in het kader van de Omgevingswet welke handhavende activiteiten nodig zijn voor de verbetering van de waterkwaliteit bij onder meer vergunningverlening en welke actoren hierbij betrokken zijn

IPC, provincies, waterschappen

2016->

Bescherming bronnen voor drinkwater

Voor het terugdringen van emissies naar grond- en oppervlaktewaterwinningen voor de drinkwatervoorziening zijn soms specifieke maatregelen nodig. Deze worden zoveel mogelijk meegenomen in de eerdergenoemde prioriteiten. Onderstaande acties zijn veelal gericht op de prioriteiten nutriënten, gewasbeschermingsmiddelen en medicijnresten, maar gelden ook voor opkomende stoffen.

Onderzoek naar het voorkómen van verzilting van innamepunten voor de drinkwatervoorziening en industriewatervoorziening

RWS, Vewin

2016-2017

Verduidelijken van het belang van de Rijn, Maas en overige oppervlaktewateren voor de drinkwatervoorziening

IenM, Vewin, RWA, ILT, RIVM, KWR, UvW

2016

Prioriteit: medicijnresten uit water (ketenaanpak)

Naar schatting wordt in Nederland per jaar minstens 140.000 kilo geneesmiddelresten via de rioolwaterzuivering op het oppervlaktewater geloosd. Dit zijn biologisch actieve stoffen. In Nederland wordt de veilige concentratie in oppervlaktewater voor een aantal geneesmiddelen overschreden. Naar verwachting groeit het probleem van medicijnresten in water in de toekomst door vergrijzing en klimaatverandering. De bron aanpak blijft belangrijk in de aanpak van medicijnresten uit water, maar ook zuivering zal een onderdeel van de aanpak zijn.

Ontwikkeling & toelating: uitwerken van een Nederlandse systematiek voor openbaarheid van milieugegevens, waarbij de ontwikkelingen van de Europese strategie gevolgd en indien relevant overgenomen worden

IenM, CBG, VWS
(trekker n.t.b.)

2017

Voorschrijven & gebruik: voor de geneesmiddelen die een probleem vormen voor ecologie en drinkwater zoekt de zorgsector i.s.m. met de watersector naar een handelingsperspectief (bv. plaszakken, lokale inzameling, apart afvoeren van zeer schadelijke middelen) of een minder milieubelastend middel met vergelijkbare werking voor te schrijven

IenM, zorgsector, VWS, IVM, UvW, Vewin, RIWA, RIVM, waterschappen

2016 ->

Afval & zuivering: uitvoeren hotspot-analyse medicijnresten uit rwzi-lozingen. De hotspotanalyse beoogt inzicht te geven in welke rwzi's een substantiële bijdrage leveren aan de negatieve ecologische effecten in oppervlaktewater of van de oppervlaktewaterkwaliteit bij een innamepunt voor de drinkwatervoorziening

waterschappen, UvW

2016-
begin 2017

Visie Vewin

Verschillende drinkwaterbedrijven zijn nu al genoodzaakt hun zuivering uit te breiden om medicijnresten uit het water te zuiveren. De drinkwatersector draagt graag bij aan de ketenaanpak, onder andere via onderzoek naar efficiënte zuivering. Het is van belang dat ook vooraan in de keten maatregelen worden genomen om emissies te voorkomen.

Deltaprogramma Agrarisch Waterbeheer (DAW)

Het DAW is een initiatief van LTO onder regie van Bestuurlijk Overleg Open Teelt en Veehouderij (BOOT) en beoogt de waterkwaliteit en bodemkwaliteit te verbeteren in gebiedsprojecten in samenwerking tussen landbouwsector en waterbeheer. De acties vallen ook onder de prioriteiten mest en gewasbeschermingsmiddelen, maar staan hier bij elkaar en herhaald vanwege de herkenbaarheid.

In beeld brengen van knelpunten en mogelijkheden voor versnelling van de inzet van POP3 subsidiegelden, ook voor integrale projecten. Hierbij wordt de landbouwsector betrokken.

provincies, RVO, LTO,
waterschappen, RBO's, KAVB

2016-2017

Visie Vewin

Grond- en oppervlaktewater moeten via de toelating en het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen worden beschermd tegen de risico's ervan. Vewin vindt dat toelatingshouders emissiereductieplannen moeten opstellen voor middelen die een knelpunt vormen voor de drinkwatervoorziening en vindt dat handhaving moet worden toegespitst op beschermingsgebieden voor grond- en oppervlaktewater.

Legenda

CBG: College ter Beoordeling van Geneesmiddelen
 Ctgb: College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden
 EZ: Economische Zaken
 IenM: Infrastructuur en Milieu
 ILT: Inspectie Leefomgeving en Transport
 IPO: Interprovinciaal Overleg
 IVM: Instituut voor Verantwoord Medicijngebruik
 KAVB: Koninklijke Algemeene Vereeniging voor Bloembollencultuur
 LTO: Land- en Tuinbouw Organisatie Nederland
 Nefyto: Nederlandse Stichting voor Fytofarmacie
 RBO's: Regionale Bestuursoverleggen
 RIVM: Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu
 RIWA: Vereniging van Rivierwaterbedrijven
 KWR: Watercycle Research Institute
 RWS: Rijkswaterstaat
 UvW: Unie van Waterschappen
 Vewin: Vereniging van waterbedrijven in Nederland
 VNCI: Vereniging van de Nederlandse Chemische Industrie
 VWS: Volksgezondheid, Welzijn en Sport